

Årsmelding 2016

Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig
rusmisbruk og psykisk lidelse

Innledning

Vår ambisjon som Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse er å bidra til at mennesker med ROP-lidelser får et best mulig tilbud, i tråd med anbefalingene i nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelser.

I denne årsmeldingen viser vi noe av det vi gjør for å sikre god kompetanse innen fagområdet. Årsmeldingen legger vekt på tre områder: Forskning, kommunikasjon og opplæring.

2016 har vært et år preget av høy aktivitet i ROP-tjenesten. I januar 2016 ønsket vi 350 deltakere velkommen til den årlige ROP-dagen i Oslo. Gjennom året har vi gjennomført opplæringsprogram i ACT/FACT, vi har utarbeidet et e-læringskurs om vanedannende legemidler og, ikke minst, har ansatte ved tjenesten holdt foredrag og undervist på en rekke konferanser og kurs i inn- og utland.

Et høydepunkt i 2016 var da vår stipendiat Bjørn Stensrud forsvarte sin doktorgradsavhandling om brukeres erfaring med tvangsbehandling. Det er flere stipendiater ved tjenesten som er i gang med viktig og klinisk relevant forskning, og vi ser frem til flere disputaser i årene fremover. Et annet høydepunkt var utgivelsen av boken «Et bedre liv» på Gyldendal Akademisk, en antologi med tretten bedringshistorier skrevet av brukerne selv. Vi har mange og spennende planer for 2017: Vi skal blant annet lansere nye nettsider, vi planlegger å teste ut ACT/FACT-modellen i rurale strøk og vi har en rekke store forskningsprosjekter på gang. Håpet er, som alltid, å bidra til at tjenestene kan yte best mulig til de som trenger det mest.

Lars Lien, leder

Dette er Nasjonal ROP- tjeneste

Målsettingen med Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NKROP) er å sikre nasjonal kompetanseutvikling og kompetansespredning innenfor fagområdet rus- og psykiske problemer. Tjenesten skal drive og støtte ulike prosjekter og tiltak som ved bruk av gyldig kunnskap gir bedre helse, livskvalitet og funksjonsnivå for personer med ROP-problemer.

Målgruppene for tjenestens arbeid er ansatte i tverrfaglig spesialisert behandling, psykisk helsevern, kommunens helse- og omsorgstjenester inkludert NAV og frivillige organisasjoner, samt brukere/pasienter og deres pårørende.

Ansatte i ROP-tjenesten

ROP-tjenesten hadde i 2016 29 ansatte fordelt på fem forskere, forskningsleder, ti stipendiater, fire faglige rådgivere, prosjektleder, psykolog, miljøterapeut/e-læringskonsulent, administrasjonsleder, to assistenter, kommunikasjonsleder og informasjonsmedarbeider samt leder. De ansattes faglige bakgrunn spenner fra psykiatri, psykologi, helse- og sosialfag via sosiologi til journalistikk og kommunikasjon.

Forskningsarbeidet

ROP-tjenesten skal sammen med sentrale miljøer være ledende på forskning innen fagområdet rus- og psykiske lidelser, og fungere som en koordinator for forskningen nasjonalt. Ikke minst skal tjenesten bidra til at gjeldende forskning formidles og tas i bruk i fagmiljøene.

Det overordnede målet for kompetansetjenestens forskningsvirksomhet er å styrke det vitenskapelige grunnlaget for behandling og oppfølging av personer med samtidig rusmisbruk og psykiske lidelser. ROP-tjenesten skal drive egen forskning, koordinere eksisterende forskning nasjonalt, bidra til utvikling av ny forskning og formidle gjeldende forskning ut til fagfeltet. Tjenesten har derfor en utøvende, tilretteleggende og koordinerende rolle i forskningsarbeidet.

Forskningsvirksomheten ved tjenesten skal preges av høy kvalitet, god organisering og gode arbeidsforhold. Forskingen skal utføres i nært samarbeid med universiteter, høyskoler, bruker- og pårørendeorganisasjoner og kliniske miljøer nasjonalt og internasjonalt.

Gjennomførte aktiviteter i 2016

Forskere med tilknytning til ROP-tjenesten publiserte i året som har gått 29 artikler i nasjonale og internasjonale tidsskrifter (se vedlegg 1 for fullstendig liste). Den faglige bredden i artiklene spenner fra kliniske studier av sammenhengen mellom depresjon og immunologi, via kvalitative studier av brukeres syn på recovery til evalueringsrapport av samhandlingsmodeller.

I 2016 har ROP-tjenesten 15 pågående forskningsprosjekter (se vedlegg 2 for fullstendig liste). Blant prosjektene er studier om psykiatrisk komorbiditet hos pasienter innen behandling for rusmiddellidelser, recoveryorientert praksis i primærhelsetjenesten, oppfølgingsstudier av ROP-pasienter og forskningsbasert evaluering av FACT team.

Tjenesten bidro til to faglige bokutgivelser i 2016. Se omtale av bøkene under fanen om kommunikasjonsarbeid.

I 2016 forsvarte Bjørn Stensrud, stipendiat ved ROP-tjenesten, sin doktorgradsavhandling: *“Experiences with outpatient commitment orders from the perspectives of patients, relatives and staff - A qualitative study”* ved det Arktiske Universitet. Veiledere var Professor Georg Høyer, Det Arktiske Universitet (hovedveileder), professor Anne Landheim, Sykehuset Innlandet og professor Arild Granerud, Høgskolen i Hedmark.

Større planer og prosjekter i 2017

Nesten alle de 15 pågående forskningsprosjektene videreføres i 2017 (se vedlegg 2 for komplett liste.)
utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelser

Kommunikasjonsarbeidet

Kommunikasjonsarbeidet er et prioritert område for kompetansetjenesten.

I vår kommunikasjon mot målgruppene skal vi tydeliggjøre tjenestens formål, bidra til å spre kunnskap og kompetanse og til å skape gode relasjoner med de som kan tilføre kunnskap til vår egen organisasjon.

Utvikling av tjenestens nettsted og digitale og multimediale verktøy er sentrale deler av kommunikasjonsarbeidet, det er også utvikling av informasjons- og læringsmaterieill.

Gjennomførte aktiviteter i 2016

Nettstedene våre formidlet mye informasjon og kompetanse innenfor fagfeltet i året som har gått. Vi har presentert oppdatert faginformatjon og forskning i et format som skal sikre utbytte både for fagpersoner og for allmennheten. I 2016 hadde hovednettsiden ROP.no over 100.000 økter, mens vår nettside med videoforedrag, ROP-TV, satte rekord med over 25 000 økter.

Våre journalister har hatt økt oppmerksomhet på forskningsstoff. Det resulterte i 12 lengre saker om aktuell ROP-forskning. I tillegg er det publisert en rekke mindre nyhetssaker om forskning. ROP-behandling i fengsel er et nytt tema vi har satt fokus på i året som har gått, både i artikkel- og videoform, og dette fortsetter i 2017.

Vi har fortsatt å skrive om ny litteratur på ROP-feltet. I 2016 resulterte dette i 12 bokomtaler. En kurs- og konferansekalender med informasjon om aktuelle hendelser på ROP-feltet er en annen populær del av tilbudet på ROP.no.

Det ble i løpet av året produsert 67 faglige videoforedrag for allmenn utnyttelse. På ROP-TV har vi sørget for god deltakelse fra brukere og pårørende blant annet gjennom konseptet «ROP-snakk».

Tilstedeværelse i digitale kanaler generelt og sosiale medier spesielt er et prioritert område. Vi opplevde en gledelig økning i deltagelse og følgere i våre sosiale kanaler i 2016. Antall følgere på Instagram har i 2016 økt med 150 %, Twitter med 66 % og Facebook har økt med 25 %.

ROP-tjenesten skal bidra i den offentlige debatten om helsetjenestene, og særlig i debatter om rus og psykisk helse. I 2016 har NKROP bidratt med å få publisert en rekke kronikker og debattinnlegg i både fagtidsskrifter og øvrige, landsomfattende medier. I tillegg er NKROPs leder og andre faglige ansatte ofte brukt som intervjuobjekter av norsk presse.

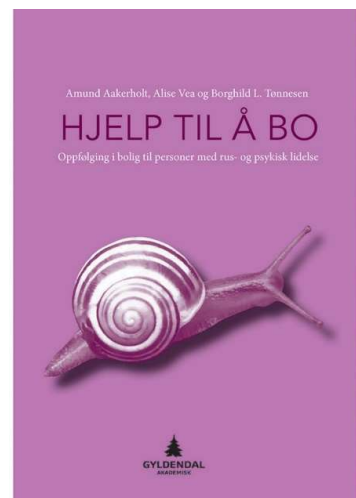

2016 ble også året for to viktige bokutgivelser i regi av ROP-tjenesten. I juni lanserte vi boken «Et bedre liv» på Gyldendal Akademisk. Boka består av bedringshistorier fra tretten skribenter med erfaring med ROP-lidelser, samt artikler skrevet av fagfolk. Boka har høstet gode anmeldelser blant annet fra NAPHA og i Tidsskriftet for Den norske legeforening. Forlaget melder om gode salgstall, og boka skal trykkes i nytt opplag.

ROP-ansatt Amund Aakerholt ga ut boken «Hjelp til å bo». Den formidler kunnskap og praktiske erfaringer om oppfølging i bolig til personer med rus- og psykisk lidelse. Også på ROP.no har det i løpet av året vært økt fokus på boligtematikk.

Større planer og prosjekter i 2017

ROP-tjenesten skal relansere våre nettressurser i 2017. Målet er at de nye nettsidene skal ha bedre funksjonalitet og brukervennlighet. Ressursene ROP.no, ROPbruker.no og ROP-tv.no skal fremstå som ett nettsted, og forhåpentligvis bidra til en mer helhetlig kommunikasjon både når det gjelder journalistisk innhold, E-læringsressurser og informasjon om tjenestens arbeid.

Vi vil ha økt fokus på e-læring i 2017. I februar lanserte vi i samarbeid med Helsekompetanse et e-læringskurs for fastleger om forskriving av vanedannende legemidler. Erfaringene herfra vil gi nyttig lærdom om hvordan vi best kan arbeide med digital opplæring i årene som kommer.

Vi har en målsetning om å utvide vårt videobibliotek med 40 videoer i 2017. Vi ønsker å stimulere til økt bruk på høyskoler og universiteter, og mer organisert bruk blant ansatte i helsetjenesten.

Journalistisk dekning av ROP-feltet er en prioritet også i 2017, med særlig vekt på artikler om forskning.

Opplæring og undervisning

Opplæring og undervisning skal bidra til å nå ROP-tjenestens mål om kunnskapsspredning og kompetansebygging innenfor fagområdet samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse.

ROP-tjenestens opplæringstiltak som kurs og konferanser skal utformes slik at de bidrar til endring i praksis, da slike tiltak har mindre effekt dersom de ikke inngår i en helhetlig plan for virksomhetene og for de som arbeider i fagfeltet.

Opplæringen skal ta utgangspunkt i den nasjonal faglige retningslinjen-ROP (IS 1948) og i helsetjenestens behov for kompetanse. ROP-tjenesten ønsker å styrke brukere, fagpersoner og ledere. Opplæringen skal bidra til at alle tjenester utvikler en kunnskapsbasert praksis.

Gjennomførte aktiviteter i 2016

ROP-tjenesten arrangerer hvert år en nasjonal konferanse, ROP-dagen. I 2016 var tema for dagen: «Oppvekst – en risikosport. Hvordan kan vi fange opp og forebygge at ungdom faller utenfor?». Konferansen ble arrangert i januar, og samlet rundt 350 deltakere.

ROP-tjenesten arrangerer på forespørsel fordypningskurs i kartleggingsverktøyene PRISM, EuropASI og EuroADAD. Vi tilrettelegger og formidler også tjenesten kulturformuleringsintervjuet CFI som ligger på våre nettsider.

I samarbeid med Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA) arrangerte ROP-tjenesten et nasjonalt opplæringsprogram i ACT og FACT, fem samlinger à to dager. Samlingene går over flere år, og i 2015-2017 deltar i alt 140 deltakere.

I 2016 startet ROP-tjenesten også planlegging av et auditor-team i ACT /FACT som skal gjennomføre modelltrofasthetsvurderinger der formålet er å forbedre praksis. Med utgangspunkt i brukerplan, og i samarbeid med KoRus-Øst og Fylkesmannen i Hedmark

og Oppland, startet ROP-tjenesten høsten 2016 planlegging av et samhandlingsteam med elementer fra FACT- modellen i rurale strøk der både opplæring og forskning er sentralt.

ROP-tjenesten arbeider også med å etablere et kurs i implementeringskunnskap for ledere.

Ansatte i ROP-tjenesten holder en rekke foredrag og gjennomfører undervisning og opplæring både nasjonalt og internasjonalt. Dette er en viktig del av tjenestens undervisnings- og opplæringsarbeid.

Større planer og prosjekter i 2017

ROP-tjenestens kurs i ulike kartleggingsverktøy vil bli tilbudt også i 2017. Vi skal også arrangere opplæringsprogram i ACT- og FACT-modellene, samt gjennomføre modelltrofasthetsvurderinger av ACT- og FACT -teamene. I 2017 skal ROP-tjenesten etablere et arbeidsseminar for fylkesmannsembetene, som skal avholdes om høsten. Videre planlegger ROP-tjenesten å gjennomføre introduksjonskurs i ACT/FACT-modellen til ledere og etablerere som ønsker å starte team.

En målsetting for 2017 er å komme i gang med et prosjekt om samhandlingsteam i rurale strøk, som bygger på elementer fra ACT/FACT-modellen.

Nytt av året vil bli å utvikle e-læringspakker om hvordan ROP-TV kan benyttes i dialogbasert undervisning.

Undervisning, opplæring og foredrag ved nasjonale og internasjonale kurs og konferanser skal fortsette også i 2017.

ROP-dagen 2016: Mer enn 350 deltakere var tilstede på ROP-dagen 2016. Temaet for dagen var «Oppvekst – en risikosport?»

Kontakt oss

Leder

Prof. Dr. med. Lars Lien
lars.lien@sykehuset-
innlandet.no
Tlf (+47) 970 40 683

Forskningsleder

Dr. Philos Anne Landheim
anne.landheim@sykehuset-
innlandet.no
Tlf (+47) 408 47 577

Kommunikasjonsleder

Kjersti Skar Staarvik
kjersti.staarvik@rop.no
Tlf (+47) 928 48 222

Våre nettsteder:

ROP.no
Kunnskapsropet.no
Snakkomrus.no

Besøksadresse:

Kjonerud kompetansesenter
Løvstadvegen 7, 2312 Ottestad

Postadresse:

Sykehuset Innlandet HF
Divisjon Psykisk Helsevern
Postboks 104, 2381
Brumunddal

Vedlegg 1: Publikasjoner 2016

Balieva Flora Nicolaeva; Kupfer, Jörg; Lien, Lars; Gieler, U; Finlay, AY; Tomas-Aragones, Lucia; Poot, Françoise; Misery, Laurent; Sampogna, Francesca; von Middendorp, H; Halvorsen, Jon Anders; Szepietowski, Jacek C.; Lvov, BV; Marron, Servando E; Salek, M. S.; Dalgard, Florence. The Burden of Common Skin Diseases Assessed with the EQ5D: a European Multi-centre Study in 13 Countries. *British Journal of Dermatology* 2016
PMID: 28032340 DOI: 10.1111/bjd.15280

Balieva Flora Nicolaeva; Lien, Lars; Kupfer, Jörg; Halvorsen, Jon Anders; Dalgard, Florence. Are Common Skin Diseases among Norwegian Dermatological Outpatients Associated with Psychological Problems Compared with Controls? An Observational Study. *Acta Dermato-Venereologica* 2016 ;Volum 96.(2) s. 227-231
PMID: 26258955 DOI: 10.2340/00015555-2200

Brekke Eva; Lien, Lars; Biong, Stian; Davidson, Larry. From double trouble to dual recovery: Patient perspectives on recovery in dual disorders.. *Global Addiction Conference*; 2016-10-02 - 2016-10-04

Jaradat Yousef; Nijem, Khaldoun; Lien, Lars; Stigum, Hein; Bjertness, Espen; Bast-Pettersen, Rita. Psychosomatic symptoms and stressful working conditions among Palestinian nurses: a cross-sectional study. *Contemporary Nurse: health care across the lifespan* 2016 ;Volum 52.(4) s. 381-397
PMID: 27160155 DOI: 10.1080/10376178.2016.1188018

Khalif Dina Mohammed Sami; Glavin, Kari; Bjertness, Espen; Lien, Lars. Determinants of postnatal depression in Sudanese women at 3 months postpartum: A cross-sectional study. *BMJ Open* 2016; Volum 6.(3)
PMID: 26966055 PMCID: PMC4800153 DOI: 10.1136/bmjopen-2015-009443

Lien Lars; Smoking, Mental Health and Addiction: A Review of the Literature. *Journal of addiction and preventive medicine* 2016 ;Volum 1(1).(105)

Lien Lars; Hauff, Edvard; Martinez, Priscilla; Eide, Arne Henning; Swarts, Leslie; Ayazi, Touraj. Alcohol use in South Sudan in relation to social factors, mental distress and traumatic events. *BMC Public Health* 2016 ; Volum 16. (937)
PMID: 27600613 PMCID: PMC5012008 DOI: 10.1186/s12889-016-3605-9

Ness Ewa; Aarøen, Kari; Hymer, Knut-Erik; Grøvli, Morten; Skaaden, Helga; Antonsen, Bjørg; Thomassen, Arne; Lindkvist, Kari-Wenche; Lien, Lars; Jacobsen, Inger. Færre tvangsinnleggelses – dilemmaer og utfordringer <http://tidsskriftet.no/article/3472637>. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2016
PMID: 27094659 DOI: 10.4045/tidsskr.15.1031

Sagatun Åse; Wentzel-Larsen, Tore; Heyerdahl, Sonja; Lien, Lars. Mental health in adolescence and subsequent receipt of medical benefits in young adulthood: The mediating role of upper secondary school completion. *Scandinavian Journal of Public Health* 2016
PMID: 26787550 DOI: 10.1177/1403494815622309

Neupane SP; (2016) Neuroimmune interface in the comorbidity between alcohol use disorder and major depression. *Front. Immunol.* 7:655. Doi: <https://doi.org/10.3389/fimmu.2016.00655>
PMID: 28082989

Neupane, SP, Skulberg A, Skulberg K, Aass HC, Bramness JG (2016) Cytokine changes following acute ethanol intoxication in healthy men: a cross-over study. *Mediators Inflamm* Article ID 3758590, 7 pages. Doi: <http://dx.doi.org/10.1155/2016/3758590>

Tveito, M, Correll CU, Bramness JG, Engedal K, Lorentzen B, Refsum H, Høiseth G. Correlates of major medication side effects interfering with daily performance: results from a cross-sectional cohort study of older psychiatric patients. *Int Psychogeriatr* 2016; 28: 331-40.
PMID: 26412479 DOI: 10.1017/S1041610215001544

Van Wel, JH, Gracia-Lor E, van Nuijs AL, Kinyua J, Salvatore S, Castiglioni S, Bramness JG, Covaci A, Van Hal G. Investigation of agreement between wastewater-based epidemiology and survey data on alcohol and nicotine use in a community. *Drug Alcohol Depend* 2016; 162: 170-5
PMID: 26980372 DOI: 10.1016/j.drugalcdep.2016.03.002

Bramness JG, Rognli EB. Psychosis induced by amphetamines. *Curr Op Psychiatr* 2016; 29: 236-41. PMID: 27175554 DOI: 10.1097/YCO.0000000000000254

Bramness JG, Mann K, Wurst FM. Marketing Status and Perceived Efficacy of Drugs or Supporting Abstinence and Reducing Alcohol Intake in Alcohol Use Disorders: A Survey among European Federation of Addiction Societies in Europe. *Eur Addict Res* 2016; 22: 318-321. PMID: 27438908 DOI: 10.1159/000447965

Nesvåg R, Hartz I, Bramness JG, Hjellvik V, Handal M, Skurtveit S. Mental disorder diagnoses among children and adolescents who use antipsychotic drugs. *Eur Neuropsychopharmacol* 2016: S0924-977X(16)30099-2. doi: 10.1016/j.euroneuro.2016.07.001. [Epub ahead of print]
PMID: 27452144 DOI: 10.1016/j.euroneuro.2016.07.001

Nesvåg R, Reichborn-Kjennerud T, Gillespie NA, Knudsen GP, Bramness JG, Kendler KS, Ystrom E. Genetic and Environmental Contributions to the Association Between Cannabis Use and Psychotic-Like Experiences in Young Adult Twins. *Schizophr Bull* 2016 Jul 18. pii: sbw101. [Epub ahead of print] PMID: 27431873 DOI: 10.1093/schbul/sbw101

Salvatore S, Bramness JG, Røislien J. Exploring functional data analysis and wavelet principal component analysis on ecstasy (MDMA) wastewater data. *BMC Med Res Methodol* 2016; 16: 81. PMID: 27406032 PMCID: PMC4942983 DOI: 10.1186/s12874-016-0179-2

Van Wel JH, Kinyua J, van Nuijs AL, Salvatore S, Bramness JG, Covaci A, Van Hal G. A comparison between wastewater-based drug data and an illicit drug use survey in a selected community. *Int J Drug Policy* 2016; S0955-3959(16)30095-0. doi: 10.1016/j.drugpo.2016.04.003. [Epub ahead of print] PMID: 27450319 DOI: 10.1016/j.drugpo.2016.04.003

Baz-Lomba JA, Salvatore S, Gracia-Lor E, Bade R, Castiglioni S, Castrignanò E, Causanilles A, Hernandez F, Kasprzyk-Hordern B, Kinyua J, McCall AK, van Nuijs A, Ort C, Plósz BG, Ramin P, Reid M, Rousis NI, Ryu Y, de Voogt P, Bramness JG, Thomas K. Comparison of pharmaceutical, illicit drug, alcohol, nicotine and caffeine levels in wastewater with sale, seizure and consumption data for 8 European cities. *BMC Public Health* (2016) 16:1035
PMID: 27716139 PMCID: PMC5045646 DOI: 10.1186/s12889-016-3686-5

Vindenes V, Bramness JG, Bretteville-Jensen AL, Mørland J, Bachs L. Gir sterkere cannabis flere helseproblemer? *Tidsskrift for den norske lægeforening* 2016; 136: 1736-8. PMID: 27830910 DOI: 10.4045/tidsskr.15.1297

Midgard H, Bramness JG, Skurtveit S, Haukeland JW, Dalgard O. Hepatitis C Treatment Uptake among Patients Who Have Received Opioid Substitution Treatment: A Population-Based Study. *PLoS One* 2016; 11: e0166451
PMID: 27846264 PMCID: PMC5112941 DOI: 10.1371/journal.pone.0166451

Ryu Y, Gracia-Lor E, Bade R, Baz-Lomba JA, Bramness J, Castiglioni S, Castrignanò E, Causanilles A, Covaci A, de Voogt P, Hernandez F, Kasprzyk-Hordern B, Kinyua J, McCall AK, Ort C, Plósz BG, Ramin P, Rousis NI, Reid MJ, Thomas KV. Increased levels of the oxidative stress biomarker 8-iso-prostaglandin F_{2α} in wastewater associated with tobacco use. *Nature Sci Rep* 2016; 6: 39055. PMID: 27976726 PMCID: PMC5157025 DOI: 10.1038/srep39055

Salvatore S, Røislien J, Baz-Lomba JA, Bramness JG. Assessing prescription drug abuse using functional principal component analysis (FPCA) of wastewaterdata. *Pharmacoepidemiol Drug Saf* 2016. Epub ahead of print
PMID: 27862608 DOI: 10.1002/pds.4127

Clausen H., Ruud,T., Odden S., Šaltytė Benth, J., Heiervang K.S., Stuen H.K., Killaspy, H., Drake R.E., Landheim A. (2016). Hospitalisation of severely mentally ill patients with and without problematic substance use before and during Assertive Community Treatment: an observational cohort study. *BMC Psychiatry*, (2016) 16:125, doi 10.1186/s12888-016-0826-5
PMID: 27145937 PMCID: PMC4855443 DOI: 10.1186/s12888-016-0826-5

Clausen H., Landheim A., Odden S., Šaltytė Benth, J., Heiervang K.S., Stuen H.K., Killaspy, H.,Ruud,T. (2016). Hospitalization of high and low inpatient service users before and after enrollment into Assertive Community Treatment teams: a naturalistic observational study. *International Journal of Mental Health Systems*, (2016) 10:14, doi 10.1186/s13033-016-0052-z.
PMID: 26933446 PMCID: PMC4772328 DOI: 10.1186/s13033-016-0052-z

Stensrud B., Høyer, G., Granerud, A., & Landheim, A.S. (2016). "Care or control?" – A qualitative study of staff experiences with outpatient commitment orders. *Journal Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*. Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol. 2016 May;51(5):747-55. doi: 10.1007/s00127-016-1193-8. Epub 2016 Feb 12.
PMID: 26873613 PMCID: PMC4846739 DOI: 10.1007/s00127-016-1193-8

Landheim A (2016): «Rusmisbruk og psykiske helseproblemer: forekomst, sammenheng og forløp». I boka: Anne Landheim, Frøy Lode Wiig, Marit Brendbekken Morten Brodahl, Stian Biong (red) (2016): Et bedre liv. Om bedring ved rusproblemer og psykiske helseproblemer. Gyldendal Forlag.

Rognli E B, Krajci P, Lie TW, Linderøth L, Lien L, Bramness JG, Landheim AS (2016): «Å skille rus og psykopatologi». *Fagessay i Psykologforeningens tidsskrift*.

Landheim A, Odden S; (2016): Evaluering av ROP Vestfold- et samhandlingsteam for personer med alvorlig rusmisbruk og psykiske lidelser. Rapportserie, Sykehuset Innlandet, nasjonal kompetansetjeneste ROP. ISBN 978-82-999521.

Vedlegg 2: Forskningsprosjekter

Steady-state methadone pharmacokinetics in opioid maintenance treatment: influencing factors and clinical outcomes

Jørgen Gustav Bramness, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2015 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

Psykiatrisk komorbiditet hos pasienter innen behandling for rusmiddellidelser

Jørgen Gustav Bramness, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2015 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

Can variations in drug presence in sewage indicate prescription drug abuse

Jørgen Gustav Bramness, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2015 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

Bruk av alimemazine og søvnproblemer de første tre leveår.

Jørgen Gustav Bramness, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2015 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

The prevalence and impact of mental disorder among young adults in substance abuse treatment

Jørgen Gustav Bramness, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2015 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

Bridging the gap between current practice and recommendations in national guidelines: a qualitative study of mental health services

Lars Lien, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2014 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

Livskvalitet og bedring hos mennesker med rusproblemer og psykiske plager:

Recoveryorientert praksis i primærhelsetjenesten

Lars Lien, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2014 – 2017

Deltakende helseregion: HSØ

Depression and Alcohol Research on Cytokines (DARCY)

Lars Lien, Sykehuset Innlandet HF

Prosjektperiode: 2014 – 2017
Deltakende helseregion: HSØ

Hvordan påvirkes legenes arbeidsprestasjon av deres alkoholvaner?

Lars Lien, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2015 – 2018
Deltakende helseregion: HSØ

Comorbidity Study: Substance Dependence and Co-occurrent Mental and Somatic Disorder

Anne Landheim, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2014 – 2020
Deltakende helseregion: HSØ

A long-term follow-up on the OMT Hedmark/Oppland study (OMTHO-II)

Ivar Skeie, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2014 – 2020
Deltakende helseregion: HSØ

A 17 years follow-up study of persons with severe substance use disorder and co-occurring mental illness

Anne Landheim, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2014 – 2020
Deltakende helseregion: HSØ

Forskningsbasert evaluering av FACT team

Anne Landheim, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2014 – 2020
Deltakende helseregion: HV HSØ HN HMN

Forskningsbasert evaluering av samhandlingsteamet ROP Vestfold

Anne Landheim, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2014 – 2020
Deltakende helseregion: HSØ

Is depression a consequence of immunological changes among heavy users of alcohol?

Lars Lien, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2015 – 2018
Deltakende helseregion: HSØ

Fritt behandlingsvalg i psykisk helsefeltet - dilemmaer og muligheter

Lars Lien, Sykehuset Innlandet HF
Prosjektperiode: 2015 – 2018
Deltakende helseregion: HSØ